

Mağduriyet Zihniyeti, Günah Keçisi Yapma, Dehumanizasyon: Soykırım Yoludur

İkinci Dünya Savaşı öncesi Almanya'nın tarihsel yörüngesi ve 17 Mayıs 2025 itibarıyla İsrail'in eylemleri, bir ulusun mağduriyet zihniyetinin bir azınlık grubuna sistematik hedeflenmesine yol açarak nihayetinde soykırıma yol açabileceğini gösteren derin ve rahatsız edici bir benzerlik ortaya koymaktadır. Her iki vaka da ulusal mağduriyet anlatısını teşvik etme, bir azınlığı toplumsal zorluklardan sorumlu tutma, o grubu dehumanize etme, onlara karşı şiddeti kışkırtma ve soykırım eylemleriyle sonuçlanma kalıbını göstermektedir. Bu deneme, İsrail'in Filistinlilere yönelik eylemlerini – kamu retoriği, askeri operasyonlar, insan hakları raporları ve akademik analizler aracılığıyla – 1920'ler ve 1930'larda Yahudilere yönelik Alman muamelesiyle karşılaştırmakta olup bu, Holokost'a yol açmıştır.

I. Mağduriyet Zihniyeti: Saldırganlığın Temeli

II. Dünya Savaşı Öncesi Almanya (1919–1939): Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Almanya, ağır tazminatlar ve toprak kayıpları dayatan Versay Antlaşması tarafından beslenen derin bir mağduriyet duygusunu besledi. Bu anlatı, Almanya'yı haksız yere ezilmiş, pozisyonunu zayıflatan iç güçler tarafından ihanete uğramış olarak tasvir ediyordu. Propaganda, eğitim ve kamu söylemi aracılığıyla Almanlar, kendilerini mağdur olarak görmeye koşullandırıldı; ulusal acıya odaklanarak eski ihtişamlarını geri kazanma ihtiyacına vurgu yaptılar. Öz-acıma ve ulusun kendi zorluklarındaki rolünü kabul etmeyi reddetme ile karakterize edilen bu zihniyet, Almanya'nın mücadelelerinden sorumlu tutulanlara karşı saldırgan politikaların temelini attı.

İsrail (1948–2025): İsrail'in ulusal kimliği, 6 milyon Yahudi'nin hayatını alan ve Yahudi bilincinde kalıcı bir etki bırakan Holokost travması tarafından derinden şekillendirilmiştir. "Asla Bir Daha" ilkesi, İsrail'i sürekli bir mağdur olarak konumlandırır; yok edilmesini arzulayan güçler tarafından sürekli tehdit altında, Nazi zulmünü anımsatır. Vikipedi'deki mağduriyet zihniyeti maddesi, öz-acıma, ahlaki elitizm ve empati eksikliği gibi özellikleri tanımlar; bunlar İsrailli toplumda derinden kök salmıştır. Holokost eğitimi, ulusal anma törenleri ve siyasi retorik bu mağduriyeti pekiştirir; genellikle tarihsel travmayı Filistin direnişi gibi çağdaş tehditlerle bağdaştırır. Bu zihniyet, İsrail'in uluslararası eleştirilere verdiği yanıtta – örneğin Güney Afrika'nın 2024 ICJ davası – belirgindir; soykırım suçlamaları, İsrail'in var olma hakkına yönelik antisemitik saldırılar olarak reddedilir, eleştiriye aşırı duyarlılık ve acısının tanınması ihtiyacını yansıtır.

Paralellik: Her iki ulus da saldırgan-mağdur dinamiğini tersine çeviren bir mağduriyet zihniyeti geliştirdi. Almanya kendini ihanet ve baskının mağduru olarak tasvir ederken, İsrail kendini Holokost belleğine dayalı antisemitik saldırganlığın mağduru olarak görür.

Vikipedi maddesinde tarif edildiği üzere bu zihniyet, sorumluluğu kabul etmeyi reddetmeyi teşvik eder – Almanya Birinci Dünya Savaşı'ndaki rolü için, İsrail işgalindeki rolü için – her ikisine de günah keçisi yapılan bir azınlığa karşı şiddeti haklı çıkarmayı sağlar.

II. Günah Keçisi Yapma: Toplumsal Zorluklardan Azınlığı Sorumlu Tutma

II. Dünya Savaşı Öncesi Almanya: 1920'ler ve 1930'larda Almanya, Yahudileri toplumsal dertleri için günah keçisi yaptı; 1923 hiperenflasyonu, işsizliği ve kültürel gerileme gibi ekonomik krizleri onların etkisine bağladı. Propaganda, Yahudileri Almanları sömüren sadakatsiz fırsatçılar olarak tasvir etti, onları ulusun mücadelelerinden sorumlu iç düşman olarak çerçeveledi. Bu anlatı, medya, eğitim ve kamu politikaları yoluyla pekiştirildi; Yahudileri kamu rollerinden dışlayan yasalar gibi, Almanya'nın sorunlarının kökü olarak algılarını sağlamlaştırdı.

İsrail: 1948'deki kuruluşundan beri İsrail, güvenlik ve siyasi zorluklarından Filistinlileri sorumlu tuttu; işgalin neden olduğu sistematik baskıyı sıklıkla göz ardı ederek. 2023'te Batı Şeria'da 36 Filistinli çocuğun öldürülmesi hakkındaki makale bunu örnekler; İsrail güçleri, taş atma gibi küçük eylemler için çocukları tehdit olarak etiketleyerek ölümleri haklı çıkardı, huzursuzluktan en genç Filistinlileri bile günah keçisi yaptı. 7 Ekim 2023 saldırısı, başlangıçta Hamas liderliğindeki bir katliam olarak raporlanan ve 1.195 İsrailli ölümüyle sonuçlanan, tüm Filistin nüfusunu karalamak için kullanıldı. Ancak soruşturmalar, İsrail ordusunun Hannibal Direktifi'ni – İsrailli askerlerin yakalanmasını önlemek için ayırım gözetmeksizin güç kullanan, İsrailli hayatlar pahasına – bu kayıplara katkıda bulunduğunu gösterdi; raporlar helikopter ateşi ve tank topçuluğunun Hamas savaşçılarının yanı sıra İsrailli rehinelere öldürdüğünü belirtiyor. Buna rağmen daha geniş anlatı tüm Filistinlileri günah keçisi yapıyor; Aralık 2024 insan hakları raporları sivil vatandaşlara karşı sistematik şiddeti belgeleyerek bunu yansıtıyor. "Araplara Ölüm" tezahüratları gibi kamu retoriği, 2023 Kudüs Bayrak Yürüyüşü'nde, Filistinlileri daha da günah keçisi yapıyor; varlıklarının bile sorun olduğunu ima ederek, aşırı sağ liderlerin Filistinlileri İsrail'in hayatta kalmasının engeli olarak tasvir ettiği bir duygu.

Paralellik: Her iki ulus da toplumsal sorunlar için bir azınlığı günah keçisi yaptı. Almanya Yahudileri ekonomik ve kültürel sorunlardan sorumlu tutarken, İsrail Filistinlileri güvenlik tehditlerinden sorumlu tutuyor; işgalin direnişi körüklemedeki rolünü ve 7 Ekim'de İsrailli ölümlere Hannibal Direktifi'nin katkısını sıklıkla göz ardı ederek. Vikipedi maddesindeki "istenmeyen bir durumun nedeni olarak başkalarını tanımlama" özelliği her iki vakada da belirgindir; Almanya kendi başarısızlıklarını inkar ederken İsrail sorumluluğu saptırarak, günah keçisi gruba karşı saldırgan eylemleri haklı çıkarıyor.

III. Dehumanizasyon ve Şiddet kışkırtma

II. Dünya Savaşı Öncesi Almanya: Dehumanizasyon, II. Dünya Savaşı öncesi Alman politikalarının temel taşıydı; propaganda Yahudileri "Aryan" ırka karşı alt-insan tehditler olarak tasvir etti. Medya ve kamu kampanyaları Yahudileri insanlıklarından soydu, onları toplumsal tehlikeler olarak gösterdi. Bu retorik şiddeti kışkırttı; Alman üstünlüğünü

yücelten kitle mitingleri Yahudileri karalarken, düşmanlığı normalleştirdi. 1938'e gelindiğinde Yahudi topluluklarına karşı devlet destekli şiddet patlak verdi; Yahudi acısına duyarsızlaşmayı sağlayan yıllarca süren dehumanize propaganda'nın doğrudan sonucu.

İsrail: İsrail'in Filistinlileri dehumanize etmesi hem retorikte hem de eylemlerde belirgindir. 2023 Kudüs Bayrak Yürüyüşü'nde katılımcıların "Araplara Ölüm" diye bağırması, kamuoyunda şiddeti kışkırtmayı yansıtır; Filistinlileri kolektif bir düşman olarak ölümü hak eden olarak tasvir eder, Alman mitinglerindeki düşmanca sloganlara benzer. 2023'te Batı Şeria'da Filistinli çocukların öldürülmesi hakkındaki makale bu dehumanizasyonu daha da gösterir; çocuklar nötralize edilecek tehditler olarak muamele gördü, İsrail güçleri insanlıklarına az saygı göstererek küçük eylemlere karşı ölümcül gücü sıklıkla haklı çıkardı. Gazze'de Aralık 2024 insan hakları raporu sistematik şiddeti vurgular; hastaneler gibi sivil altyapıya saldırılar ve açlık koşullarının dayatılması dahil, Filistinlileri askeri bir kampanyada basit hedeflere indirger, temel insanlıklarına dair hiçbir düşünce olmadan.

Paralellik: Her iki ulus da şiddeti kışkırtmak için bir azınlığı dehumanize etti. Almanya Yahudileri alt-insan olarak göstermek için açık propaganda kullanırken, İsrail'in dehumanizasyonu pratiktir; Filistinlileri ortadan kaldırılacak tehditler olarak muamele eder, kanıtlarda görüldüğü gibi. Vikipedi maddesindeki "empati eksikliği" özelliği her iki vakada da belirgindir – Almanya Yahudi acısını görmezden gelirken, İsrail Filistinli hayatları umursamaz, dehumanize gruba karşı şiddeti normalleştirir.

IV. Soykırımda Doruk Noktası

II. Dünya Savaşı Öncesi Almanya'dan II. Dünya Savaşı'na (1939–1945): Almanya'nın yörüngesi 1941'de başlayan Holokost'ta doruğa ulaştı ve 6 milyon Yahudi'nin soykırımıyla sonuçlandı. Bu, yıllarca süren indoktrinasyon, günah keçisi yapma ve dehumanizasyonun sonucuydu; devlet Yahudi nüfusunu yok etmek için sistematik yöntemler – ölüm kampları, toplu infazlar ve gettolar'da açlık – kullandı. Grubu yok etme niyeti açıktı, BM Soykırım Sözleşmesi'nin tanımını karşıladı ve Yahudileri Almanya'nın hayatta kalmasına varoluşsal tehdit olarak çerçeveleyen mağduriyet zihniyetiyle haklı çıkarıldı; nüfusu işlenen vahşetlere duyarsızlaştırdı.

İsrail (2023–2025): 7 Ekim 2023 saldırısından sonraki İsrail'in Filistinlilere yönelik eylemleri, Mayıs 2025 Soykırım Çalışmaları NRC makalesi tarafından doğrulanmış soykırımda doruğa ulaştı; araştırmacılar Gazze'deki İsrail eylemlerini oybirliğiyle "soykırım" olarak nitelendirir ve Aralık 2024 Amnesty International raporu. Kanıtlar şunları içerir:

- **Sistematik Şiddet ve Yoksunlaştırma:** Aralık 2024 raporu hastaneler gibi sivil altyapıya saldırıları ve açlık koşullarının dayatılmasını belgeleyerek, Kasım 2024'e kadar UNRWA'ya göre 44.000'den fazla Filistinli ölüm ve 1,9 milyon yerinden edilmiş kişiyle birlikte.
- **Niyet:** Bu eylemlerin sistematik niteliği, Gazze'yi yaşanmaz hale getirmeyi hedefleyerek BM Soykırım Sözleşmesi kriterlerini karşılar – öldürme, ciddi zarar verme ve fiziksel yok oluşturma yol açacak koşullar dayatma.

İsrail'in mağduriyet zihniyeti, Vikipedi maddesinde tarif edildiği üzere, ahlaki elitizm (İsrail'i ahlaken üstün görme), empati eksikliği (Filistin acısını görmezden gelme) ve ruminasyon (İsrail travmasına odaklanma) gibi özellikler aracılığıyla bu soykırımı mümkün kılar; Filistinlilerin sistematik yok oluşunu algılayan tehdide karşı "savunma" eylemi olarak haklı çıkarır.

Paralellik: Her iki ulus da mağduriyet zihniyetiyle soykırımda doruğa ulaştı. Almanya'nın Holokost'u ve İsrail'in Gazze soykırımı, bir azınlığı yok etmek için devlet destekli şiddet içerir; sistematik yöntemler (öldürme, yoksunlaştırma) kullanır ve grubu yok etme niyetini gösterir. Ölçek farklıdır – 6 milyon Yahudi'ye karşı 44.000'den fazla Filistinli – ancak niyet ve mekanizmalar çarpıcı şekilde benzerdir.

V. Nietzsche'nin Uyarıları: Mağduriyet Zihniyeti Aracılığıyla Dönüşüm

Nietzsche'nin alıntıları – "Canavarlarla savaşan, kendisi de canavara dönüşmemelidir" ve "Eğer bir uçuruma bakarsan, uçurum da sana bakar" – mağduriyet zihniyetinin her iki ulusu da soykırım failine dönüştürdüğünü anlamak için felsefi bir lens sunar.

Canavarlarla Savaşma

- **II. Dünya Savaşı Öncesi Almanya:** Almanya Yahudileri hayatta kalmasını tehdit eden "canavar" olarak çerçeveledi, bu anlatıyı onların dışlanmasını ve nihai yok edilmesini haklı çıkarmak için kullandı. Bu algılanan kötülükle savaşırken Almanya canavarlaştı; Yahudileri propaganda ile dehumanize ederek Holokost sırasında soykırım işledi.
- **İsrail:** İsrail Filistinlileri "canavarlar" olarak konumlandırır, onları sıklıkla tarihi zalimlere benzeterek eylemlerini haklı çıkarır. Ancak bunu yaparak canavarımsı taktikleri benimser – Batı Şeria'da çocukları öldürme, Gazze'de sivil altyapıya saldırma ve soykırım işleme, 2024 insan hakları raporu ve 2025 NRC makalesi tarafından kanıtlandığı üzere. Mağduriyet zihniyeti, ahlaki elitizmiyle bu eylemleri hayatta kalma için gerekli olarak affeder, Almanya'nın haklılaştırmalarını yansıtır.

Uçuruma Bakma

- **II. Dünya Savaşı Öncesi Almanya:** Almanya'nın Birinci Dünya Savaşı sonrası şikayetlere takıntısı – ulusal aşağılanmanın "uçurumu" – o karanlığı yansıttı; Holokost ile ahlaki yozlaşmaya düştü, savaştığını iddia ettiği kötülüğe dönüştü.
- **İsrail:** İsrail'in Holokost travmasına takıntısı – tarihsel acının "uçurumu" – eylemlerinde yansır; Gazze'de soykırım işleyerek önlemeyi yemin ettiği vahşetleri yansıtır. Vikipedi maddesindeki empati eksikliği ve ruminasyon özellikleri bu düşüşü kötüleştirir; İsrail kendi acısına odaklanırken Filistin acısını görmezden gelir.

Paralellik: Nietzsche'nin uyarıları, her iki ulusta da mağduriyet zihniyetinin dönüştürücü gücünü vurgular. Algılanan bir düşmana karşı savaşırken soykırım failine dönüşürler;

travmalarının uçurumlarına bakarken o karanlığı yansıtırlar, tarihi zalimlerinin taktiklerini benimserler.

VI. Daha Geniş Etkiler ve Etik Endişeler

II. Dünya Savaşı öncesi Almanya ile 17 Mayıs 2025 itibarıyla İsrail arasındaki paralellikler tehlikeli bir kalıp ortaya koyar: Silahlandırılan mağduriyet zihniyeti, bir azınlık grubunun sistematik yok oluşuna yol açabilir. Almanya'nın yörüngesi – 1920'lerin başından Holokost'a – indoktrinasyon, günah keçisi yapma ve dehumanizasyonun soykırımda nasıl doruğa ulaştığını gösterir. İsrail'in yörüngesi – 1948 kuruluşundan Gazze soykırımına – benzer bir yol izler; mağduriyet zihniyeti kamu tezahüratları, askeri şiddet ve sistematik yok oluş kanıtlarında görülen aynı mekanizmaları mümkün kılar.

Etik Endişeler:

- **Ahlaki İroni:** Soykırımdan kaçış olarak kurulan İsrail, Filistinlilere karşı Nazi Almanyası'nı andıran taktikleri tekrarlar; "Asla Bir Daha" temel ethosuna aykırıdır. Empati eksikliği ve ahlaki elitizm İsrail'i bu ironiye karşı kör eder; mağduriyetini Filistin insanlığının önüne koyar.
- **Uluslararası Suç Ortaklığı:** Holokost'u 1945'e kadar durduramayan uluslararası topluluğun başarısızlığı, 2025 NRC makalesinde belirtildiği üzere İsrail soykırımına yetersiz yanıtında yankılanır; 2024 ICJ davası gibi yasal eylemlere rağmen vahşetlere devam etmesine izin verir.
- **Travma Döngüsü:** İsrail'in eylemleri travma döngüsünü sürdürür; Filistin acısı Nazi altındaki Yahudi acısını yansıtır, potansiyel olarak gelecek çatışmaları ve kin besler. 7 Ekim 2023 saldırısındaki başlangıç anlatısı, İsrail'in bazı kayıplardaki rolüne rağmen Filistinlileri günah keçisi yaparak bu döngüyü kötüleştirir.

Sonuç

II. Dünya Savaşı öncesi Almanya ile 17 Mayıs 2025 itibarıyla İsrail arasındaki paralellikler hem derin hem de derinlemesine rahatsız edicidir. Her iki ulus da mağduriyet zihniyetiyle – Almanya Birinci Dünya Savaşı sonrası, İsrail Holokost sonrası – toplumsal sorunlar için bir azınlığı (Yahudiler, Filistinliler) günah keçisi yaptı, onları dehumanize etti, şiddeti kışkırttı ve nihayetinde soykırım işledi. Almanya'nın Holokost'u ve İsrail'in Gazze soykırımı, kamu retoriği, askeri eylemler, insan hakları raporları ve akademik uzlaşısı tarafından kanıtlandığı üzere aynı mekanizmaları yansıtır: Devlet destekli şiddet, sistematik yöntemler ve yok etme niyeti; sorumluluğu kabul etmeyi reddetme ve hedef grup için empati eksikliğiyle haklı çıkarılır. Nietzsche'nin uyarıları bu dönüşümü aydınlatır; her iki ulus da savaştıkları "canavara" dönüşür ve travmalarının "uçurumunu" eylemlerinde yansıtır. Bu analiz, mağduriyet zihniyetinin şiddet döngülerini sürdürmedeki tehlikelerini vurgular; tarihsel travmanın empati ve hesap verebilirlik olmadan yeni vahşetlere yol açabileceğini eleştirel bir yansıma çağrısı yapar.